

la informilo

informbulteno pri esperanto

bulletin bilingue d'information sur l'espéranto

eldonisto:

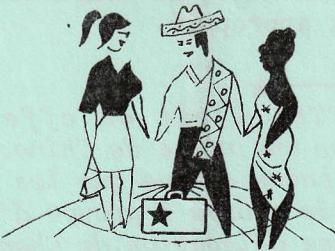
ESPERANTO-FEDERACIO DE ORIENTA FRANCIO

Fédération Culturelle de l'Est pour l'Espéranto
Maison des Jeunes et de la Culture

27, rue de la République, 54000 NANCY F
PCK - CCP: 1997-72 W NANCY

nouvelle série

trimestriel
2e-trim. 1982
n° 38

abonnement

un an: 18 F
UNU JARO: 18 F
(8 INTERN. KUPON.)

ANTO-FLASH... ESPERANTO-FLASH... ESPERANTO

Des perspectives encourageantes

Comme le relate ce communiqué de presse, les espérantophones de la région ont pris prétexte de leur Congrès annuel pour jeter les bases d'une action concertée en fonction d'une situation nouvelle théoriquement plus favorable à leurs desseins.

Confiants donc,
mais现实istes:
l'officialisation
éventuelle de l'en-
seignement option-
nel de l'espéranto
ne pourra s'obte-
nir qu'au prix
d'efforts renouve-
lés dans les domai-
nes essentiels de
l'information la
plus large, liée
à une multipli-
té de réalisations
très concrètes,
prouvant au public
- et aux instances officielles qui ont nettement pris position avant
les élections - que l'espéranto est véritablement une LANGUE VIVANTE et d'UTILI-
TE MANIFESTE. C'est dans cette optique que s'insèrent les grandes lignes du progra-
me culturel de l'année 1982/1983.

L'EST REPUBLICAIN - 15 avril 1982

Espéranto : le ministre favorable

● Le 4e congrès de la fédération culturelle de l'Est pour l'Espéranto qui s'est tenu les 3 et 4 avril à Mulhouse s'est achevé sur une note d'optimisme. En effet: la seule année 1981 a vu une progression de 15 % des membres de la fédération. Le nouveau comité (dont 50 % des membres ont moins de 30 ans) s'est immédiatement remis au travail. Ainsi il a été décidé de poursuivre l'organisation de stages d'étude qui regroupent régulièrement 80-90 personnes, de renouveler le matériel d'exposition et d'intensifier la publicité pour le cours par corres-

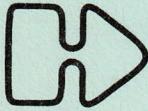
pondance (cours MJC sans but lucratif).

Grâce au soutien des inspecteurs d'académie des huit départements qui regroupe la fédération, il a été possible d'informer le personnel enseignant et les étudiants des diverses universités des possibilités d'apprentissage et d'enseignement de la langue internationale. Cette campagne d'information sera reprise à la rentrée scolaire 1982. Dans une lettre à l'Union française pour l'espéranto, M. Savary, ministre de l'Education nationale, se déclare d'ores et déjà favora-

ble à l'enseignement de l'espéranto dans le cadre des activités socio-éducatives des établissements scolaires.

La fédération essayera également de sensibiliser les responsables d'autres associations culturelles (amis de la nature, philatélistes, scouts, etc...) aux possibilités d'échanges internationaux avec des pays du monde entier.

Pour tout renseignement, écrire à: Fédération culturelle pour l'Espéranto, MJC, rue de la République 54000, Nancy, ou téléphoner au (89) 77.52.56. ou au (29) 79.01.44.

dans ce n° : tout sur

notre
prochain
stage

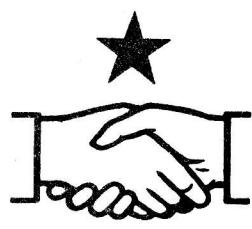
LE CONGRES UNIVERSEL D'ESPERANTO D'ANVERS placé sous le haut-patronage du roi Baudouin.

Plus de 1000 congressistes se sont déjà inscrits à la date de ce jour à ce rassemblement mondial qui a lieu cette année dans un des pays de la Communauté Européenne, laquelle, confrontée à une extension territoriale prochaine va voir s'accroître l'imbroglio linguistique qui grippe déjà le bon fonctionnement de l'Institution.

Du 24 au 31 juillet, des représentants d'une cinquantaine de pays aux langues totalement différentes vont opposer à l'incroyable appareillage sophistiqué, onéreux, à la fiabilité douteuse -et surtout esclavagiste- une solution de bon sens, d'économie, d'efficacité... et qui rend à l'individu son autonomie et sa dignité. Le second bulletin d'informations de ce Congrès présente -en 50 pages!- une ébauche de programme dont l'éclectisme le dispute à la qualité. L'"UNIVERSALA KONGRESO" sera pour de nombreux Français qui se sont récemment adonnés à l'étude de l'espéranto, un banc d'essai inoubliable et la confirmation de la valeur de l'outil qu'ils se sont approprié.

LA VILLE DE MONTPELLIER EN VEDETTE! C'est en effet la première cité d'Europe à être jumelée avec une ville de Chine: CHENG-DU, à l'est du Tibet. La nouvelle était à peine connue que les espérantistes des deux villes entraient en contact, de groupe à groupe d'abord, individuellement ensuite. En mai 1981, une délégation de Cheng-Du, conduite par M. MI, vétéran de "la longue marche", a séjourné à Montpellier une dizaine de jours. M. MI a apporté le salut des espérantistes chinois à ceux de Montpellier, lesquels ont répondu par un message enregistré sur cassette et confié à un membre de la délégation.

A noter que Montpellier possède sa rue Zamenhof depuis 1979.

Amikeco trans limoj

LE CONGRES NATIONAL D'ESPERANTO tiendra ses assises cette année à ORLEANS du 28 mai au 1er juin 1982.

Ce sera l'occasion pour les participants de débattre des nouvelles orientations à donner au planning d'activités de la prochaine année scolaire. Il convient en effet de rappeler qu'un projet de loi avait été déposé à l'Assemblée Nationale par le groupe socialiste, projet tendant à conférer un caractère optionnel à l'enseignement de l'Espéranto dans le second degré.

Les congressistes se donneront bien sûr quelques heures de détente: banquet, bal, excursions à Beaugency, Meung-Sully- et St-Benoît-sur-Loire.

L'originalité de cette rencontre ne manquera sans doute pas de frapper à nouveau les journalistes présents: la seule langue de travail... et de récréation!... sera exclusivement l'espéranto. et ce sera bien là une fois encore la démonstration flagrante de son caractère authentique de langue vivante.

LA CONTRIBUTION DE L'ESPÉRANTO A LA LUTTE CONTRE LE CANCER
Nous avons récemment signalé l'initiative d'un groupe de lycéens allemands ayant utilisé l'espéranto pour venir en aide aux lépreux.

L'Association Canadienne d'Espéranto vient à son tour d'éditer en Langue Internationale un document relatant l'exploit -et le sacrifice- de Terry Fox qui, amputé d'une jambe, a traversé le Canada -5632km!- en un peu plus de 4 mois, dans le cadre d'une campagne nationale de prévention anti-cancer. Cette brochure, à la mémoire du jeune Terry décédé un an après son exploit, est en vente au prix de 3\$ auprès de la K.E.A., 765 Braemar AVE., Sidney, BC V8L 3S1.

Soveta Unio: Vladivostoka Es-
 ta Unio, havis ne nur la Zamenhofa gra-
 por festi ne nur la Zamenhofa gra-
 to-movado. Okazis prelego,
 la plej fora oriento de Sovet-
 enajon (kun pli ol 100 gastoj),
 ĉu 90 jarojn de la loka Esperanto-libroj.
 Ekspozicio de Esperanto-libroj.

LE PLUS ANCIEN CLUB D'ESPÉRANTO DU MONDE?

Il vient en effet de fêter son 90ème anniversaire! Si l'on sait que Zamenhof publia sa première brochure de Langue Internationale en 1887, l'événement en lui-même mériterait d'être signalé. Mais si l'on songe que cette soirée solennelle s'est déroulée aux confins de la Russie... au débouché du "transsibérien" c'est-à-dire à Vladivostock, force nous est de reconnaître que l'espéranto a fait fi dès l'origine des rigueurs climatiques... et des frontières! Le club de Vladivostock bat d'une courte tête celui de Londres... créé en 1890! L'histoire de ce dernier vient de faire l'objet d'une plaquette intitulée "Londres appelle...".

'ESPERANTO SUR LES ONDES...' Puisque nous sommes dans l'ère des statistiques, il nous semble intéressant de relever quelques chiffres à verser au dossier de l'information pure: en 1981 on a pu écouter 3074 émissions radiophoniques en espéranto, diffusées par 12 stations dans 11 pays différents. La durée de tous les programmes mis bout à bout atteint 1315 heures. La palme revient sans contestation possible à Radio-Pékin et Radio-Varsovie pour un total de 1095 émissions qui ont duré 547h30...

Les émissions de Radio-Polonia en espéranto ont malheureusement cessé le 13 décembre 1981.

ESPERANTO

Via monata p
mi regule ricev
bavas (au nur e
buojon en mi
la kroata. Tial,
regule aperigi
ranto, ĉar certi
multaj tiaj « mi
konataj » lingvo
formoj ne pova

QUEL GÂCHIS!...

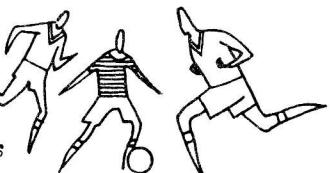
Au cours de 4 mois de travaux l'Assemblée Générale des Nations Unies a distribué 236 000 000 de feuilles concernant les conférences, les résolutions et les documents spécialisés...

Le coût d'une traduction résumée des travaux d'une conférence s'élève à 3648 dollars! Le prix de l'élaboration d'une seule page dépasse le gain annuel du salarié moyen d'un quelconque pays dit évolué.

En 1981 des organismes attachés à l'institution mondiale a dû investir une somme d'environ 300 000 000 de dollars pour couvrir les dépenses uniquement destinées à résoudre les problèmes de traduction! (référence: "l'ONU et nous" - n°24/1982)

'ESPERANTO ET LE SPORT.' Les grandes rencontres sportives mondiales connaissent elles aussi des difficultés liées à la multiplicité des langues des participants.

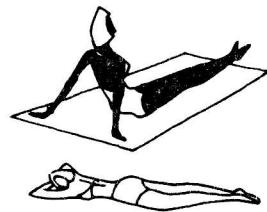
Le "MUNDIAL" 1982 n'échappe pas à cette servitude. C'est pourquoi l'Office Espérantiste Spécialisé récemment créé à Barcelone vient de décider d'installer dans chaque ville où se déroulera un match du championnat et où fonctionne un club d'espéranto, une antenne informative à la disposition des organisateurs et des joueurs. Des contacts préalables ont déjà été établis entre ces antennes et les Associations Nationales d'Espéranto sises dans les pays participant au "Mundial". C'est au même moment que se tiendra à MADRID, du 8 au 11 juillet, un colloque international sur le sport avec comme signe distinctif l'utilisation exclusive de l'espéranto comme langue de travail. Nous voulons d'apprendre que le roi Juan Carlos en a accepté la Présidence d'Honneur conjointement avec deux ministres et de nombreuses personnalités espagnoles.

LE CHATEAU D'AMBOISE, l'un des plus beaux sites de la vallée de la Loire, bénéficie désormais d'un guide explicatif en espéranto. Le nombre des villes françaises ayant édité des documents touristiques en Langue Internationale s'accroît chaque année. De nombreux Syndicats d'Initiatives signalent par ailleurs les possibilités locales d'accueil offertes par les clubs d'espéranto.

L"*OASIS ESPERANTO*"... un terrain de camping pour pratiquer la Langue Internationale.

Situé en pleine région d'orangeraines, non loin de la ville de Gandia, à proximité de VALENCE, ce camping offre aux espérantophones soleil, piscine, plage à 10km... et tout le confort d'un terrain moderne. Ouvert durant toute l'année, on peut y louer tente, caravane ou chambre. Il s'agit là d'une des dernières réalisations de vacances certainement promue à la réussite, due à l'initiative d'un espérantophone espagnol.

NOTRE RUBRIQUE PERMANENTE: L'ESPERANTO AU SERVICE DE LA CULTURE

Au moment où le Théâtre d'Espéranto de Leningrad présentait en janvier des fragments de "HAMLET" aux spectateurs espérantophones de TALLIN (Estonie), les éditions "EDI-STUDIO" (Italie) publiaient une anthologie bilingue des "Sonnets de Shakespeare" dans une traduction de W. Auld, Président de l'Académie Mondiale d'Espéranto.

C'est d'ailleurs le même éditeur qui vient de faire paraître le texte d'une des comédies les plus jouées du théâtre populaire italien, "La Locandiera" de Goldoni. De son côté, l'Association Hongroise d'Esperanto offre au jeune public les "Aventures de Tom Sawyer", un album délicieusement illustré en couleurs.

Le théâtre classique de son côté s'enrichit d'une traduction de "Prométhée Enchaîné" d'Eschyle, due à la plume d'A. Goodheir, poète écossais, que le club d'espéranto de Bar-le-Duc avait eu le plaisir d'accueillir il y a quelques années au cours de sa tournée de conférences.

Est-ce le record des traductions? La bibliothèque de Weimar(RFA), ville où mourut le grand écrivain GOETHE en 1832, s'enorgueillit de posséder la plus grande série de traductions de ses œuvres maîtresses. C'est sans doute "FAUST" qui détient le record absolu: 60 traductions différentes -dont une en espéranto- se trouvent réunies dans la bibliothèque. Ont également été traduites en Langue Internationale "Le Frère et la Soeur", "Iphigénie en Tauride", "Hermann et Dorothée", "Les Souffrances du Jeune Werther", "Les Elégies Romaines"...

(à suivre)

Dans la série des opinions autorisées.

MAURICE GENEVOIX de l'Académie Française.

"l'Espéranto est en mesure d'exprimer les nuances les plus subtiles de la pensée et du sentiment, il est propre à permettre, par conséquent, l'expression la plus juste, la plus littéraire, la plus esthétique et de nature à satisfaire les esprits les plus ombrageux et les plus particularistes, et il ne peut pas porter ombrage aux fidèles des langues nationales..."

NB - Ces 4 premières pages de LA INFORMILO (édition normale de 12 à 16 pages) rédigées en français peuvent être utilisées pour information à destination de sympathisants.

Toute personne désireuse d'apprendre l'espéranto (ou de se perfectionner) par correspondance peut s'adresser au centre spécialisé de notre Fédération:

ACTIVITES ESPERANTO
MJC Philippe Desforges
27, rue de la République, 54000 NANCY

Ces cours (2 degrés différents) fonctionnent en permanence.

15^a stagô de parolata esperanto

Ermitage de Moulins-lès-Metz

19 an kaj 20 an de junio 1982

Montriĝas pli kaj pli necese, por ĉiuj esperantistoj aù lernantoj en orienta Francio, plej parte izolitaj en sia urbo aù vilaĝo, kaj ofte lernantaj Esperanton nur perkoresponde, renkontiĝi okaze de semajnfinaj stagoj. Dum tiuj stagoj, dank' al rektmetodaj lernolibroj diversgradaj, ĉiuj havas la eblecon paroli en Esperanto. La franclingvaj gramatikaj klarigoj estas minimumaj en la kurso A1 kaj A2, preskaŭ ne ekizatas en la kurso B. En la kurso D ni ekstudas la literaturon de Esperanto.

Ni invitas samtempe ĉiujn esperantistojn (eĉ komencantojn!) en najbaraj regionoj en Francio, Germanio, Belgio kaj Luksemburgio veni por praktiki la internacian lingvon.

Estas antaŭviditaj 5 kurs-gradoj:

KURSO A1 por tuj komencantoj

KURSO A2 por jus komencintoj, kiuj atingis proksimume la duonon de la unua-grada kurso aù kiuj partoprenis la antaŭan stagōn

KURSO B por tiuj, kiuj finlernis unua-gradan kurson: ili havos la eblecon babili inter si helpe de la libroj mencitaj

KURSO C la lingvoposedantoj fajne konfirmos kaj rigore kontrolos sian lingvoposedon ("krokodilado" malpermesata!)

KURSO D trastudo de la verko "VOLE... NOVELE" (R. Schwartz)

→ → *Tiuun stagon organizas niaj sanideanoj de Metz. La aliĝilon vi sendu al la sidejo de la klubo kiel indikite... sed la stagō okazos en Moulins-lès-Metz, kien ni veturoj nekte la sabaton post-tagmeze.*

programo

SABATON, la 19an de junio 1982

13a/14a30: alveno kaj akcepto de la partoprenantoj

15a00: 1a kurs-sekvenco (ĉiu daŭras 45 minutojn - 15 minutojn paŭzo)

18a45: libro-servo. Amika interbabilado

19a15: komuna vespermangō en "L'ERMITAGE"

21a00: kultura vespero

(bonvolu detranĉi aù kopii)

ALIĜILO AL LA 15a STAGÔ

* bonvolu krucumi en la elektita kvadrato

S-re^o S-in^o F-in^o

Nombro de personoj:

NOMO: Antaùnomo:

Nomo kaj antaùnomo de la akompanantaj personoj:

ADRESO:

Tago kaj horo de alveno:

trajne aùtomobile

Mi rezervas lito(j)n en ĉambro kun lito(j) sabate vespero (ĉambrovj estas 1- aù 2-litaj).

Mi rezervas mangojn: sabate vespero por personoj, dimanĉe tagmeze por personoj.

Mi partoprenos en kurso A1 A2 B C D

?eventuale Mi deziras trapasi ekzamenon "atesto pri lernado"

"atesto pri praktika lernado"

"atesto pri kapableco"(skribal)

Ĉu vi estas abonanto de "La Informilo"?

jes ne

bonvolu turni →

DIMANCON, la 20an de junio 1982

8a00: matenmango

8a30: kurso (samritme kiel la sabaton)

11a30: katolika Di-servo en Esperanto (lauplae)

12a00: libro-servo - amikecaj babiladoj - forveturo por la "Kultur-Domo",
36, rue St-Marcel, METZ

13a00: komuna tagmango en la bela kadro de la Kultur-Domo.

Post la tagmango estos ebleco... danci... aù viziti la urbon!

Komitatoj havos iom da laboro: ili estas petataj ne tro frue forveturi!

R E S T A D O - K O S T O J

ALIGO:

38F po persono

20F por la abonantoj de "LA INFORMILO" kaj por iliaj
familianoj. Sama aliigo-tarifo por gejunuloj 12/18 jaraj
Senpaga aliigo por infanoj sub 12 jaroj.

CAMBRO KUN MARENMANGO:

45F

30F por gejunuloj 12/18 jaraj

25F por infanoj sub 12 jaroj

VESPERMANGO (la sabaton)

30F (sen trinkajo), 25F (12/18 jaraculo), 15F (sub 12j.)

TAGMANGO (la dimancon)

40F (cio enkalkulita), 30F (12/18 jaraculo), 20F sub 12 j.)

L I B R O - S E R V O

Ĉiu Esperantisto devus aĉeti almenaŭ unu libron pojare!

*Se vi deziras havigi al vi librojn sen sendo-kostoj, bonvolu mendi ilin antaŭ la staĝo!
Vi ĝoje malkovros ilin tuj post via alveno en Metz.*

Por la kurso D, la legado de la verko de Schwartz, "Vole... novele" estas konsilinda an-
taŭ la staĝo: la libron vi ricevos post ricevo de ties mendo.

*Bonvolu mendi la deziratajn librojn al: LIBRO-SERVO, BP 23, 54510 TOMBLAINE
(Ne kunsendu monon: fakturo ĉiam akompanas la librojn en la pakajo!)*

*Bonvolu sendi kiel eble plej frue la ĉi-suban aliigilon
kun antaupago de 25F po persono, nepre antaŭ la 7a de junio,
al adreso ĉi-dekstre. Banko-ĉeko je la nomo de CLUB D'E^o de METZ;
Pošt-ĉeko je la nomo de Madeleine DE ZILAH CCP 2620 33 W NANCY*

CLUB D'ESPERANTO DE METZ
Maison de la Culture
et des Loisirs
36, rue St-Marcel, 57000 METZ

Mi antaŭmendas la jenajn verkojn:

= por la kursoj A1 kaj A2 :

"JUNULKURSO" (por A1)

24F *necesa*

"NOVA RACIA KURSO" (por A2)

35F *necesa*

"kasedo" de "Racia Kurso"

30F *helpema*

= por la kurso B:

"POR LA PRAKTIKANTOJ"

22F *helpema*

= por la kurso C:

"PAŠOJ AL PLENA POSEDO"

28F *helpema*

= por la kurso D:

"VOLE... NOVELE"

50F *necesa (sendkosto
estas enkalkulita)*

*Mi kunmetas banko-ĉekon pošt-ĉekon je F
(antaupago: 25F po persono + 50F por kursano "D")*

Dato:

Subskribo:

NI BONE KONGRESIS...

— La 41a Kongreso de la Orientfranca Esperanto-Federacio arigis en MULHOUSE (68), la 3an kaj 4an de aprilo 1982, sesdekon da partoprenantoj, inter kiuj troviĝis gastoj el SVISLANDO, LUKSEMBURGO kaj GERMANIO (eĉ el la ĝemelurbo de MULHOUSE:KASSEL).

— Dank' al la klopodoj de nia samideano GROSSMANN, la kongreso glate disvolviĝis en la luksa kongresejo "A. Wallach". Al akcepto de la vicurbestro de MULHOUSE, S-rº P. MARTIN, sekvis la raportoj el la diversaj urboj, kie agadas samideanoj: BAR-le-DUC (55), CHAUMONT (52), COLMAR (58), EPERNAY (51), MULHOUSE (68), MUNSTER (68), PONT-St-VINCENT (54), SELESTAT (67) kaj STRASBOURG (67). Rekomenciĝo de agado konstateblis en BRUYERES (88) kaj THIONVILLE (57). Indas mencii aparte la sukcesajn rezultojn en BAR-le-DUC, METZ kaj NANCY, kie aldoniĝis al la tradicie sukcesaj koresponda kurso kaj staĝoj promesplena agado en la medicina kaj beletra fakultatoj, same kiel en inĝeniera lernejo (ISIN en Vandoeuvre). Ni neniel forgesu noti, ke ni ŝuldas la ĉi-jaran rekordan nombron de abonoj al "LA INFORMILO" al vi ĉiuj kaj al la senlaca laboro de ĝia ĉefredaktoro, P. DENIS.

— La rezultoj de la diversaj voĉdonadoj kuſas aparte en tiu bulteno. Ni nur sciigu, ke estis decidite donaci 500 F al UFE (UNUIĜO FRANCA POR ESPERANTO), kies naciskalan agadon la Federacio deziras subteni.

— La sabata vespermanĝo kunigis la tutan kongresanaron en apuda restoracio, kie ĉiuj ĝuis la programon de la pariza kantisto kaj kabaredisto Jak LE PUIL, kies kanzonoj estas la plej bela pruvo, ke nia lingvo ankaŭ taŭgas por kulturo. Ni deziru al li multajn okazojn montri sian talenton en kaj ekskelekti la esperanta medio.

— Vigla diskutado dum la dimanĉa mateno ebligis starigon de impona agadprogramo por la venonta jaro. Jen ĝi:

1/ Peto al ĉiu federaciano ke li (si) aliĝigu almenaŭ unu personon al la Federacio kaj abonu ĝin al LA INFORMILO.

2/ Helpo de la Federacio al reklamado por la Koresponda Kurso, kiu apartenas al la MJC de NANCY. (Cirkuleroj estos haveblaj en aŭtuno).

3/ Instigo al reklamado pri esperanto, pri loka parola kurso aŭ pri la koresponda kurso ĉe la diversaj kulturaj asocioj, kiuj bezonas internacion komunikilon. Oni petu ties liston en la urbdomoj. Ekz.: Naturamikoj, Filatelistoj, Skoltoj, ktp.

4/ Instigo al pli intensa uzo de la eksposici-materialo.

(Ni notu, ke al realigo de tiuj unuaj kvar punktoj povas kontribui ĉiu ajn unuopulo, eĉ se jam ne ekzistas grupo en ties urbo)

5/ Daŭrigo de la informo-laboro fare de la Akademi-Inspektoroj.

6/ Daŭra reklamado ĉe la studentoj pri Esperanto kaj pri la perkoresponda kurso.

7/ Plua organizado de staĝoj.

8/ Aranĝo de kunvenoj sen kursoj (pro tio, ke multaj esperantistoj, ĉefe gejunuloj, volas "vivi esperanton"):

= propono de komuna vojaĝo

= organizo de neformalaj renkontiĝoj por ludado de skeĉoj, diskutoj, ktp.

= starigo de reto por akcepto de prelegovojaĝontoj.

= subvenciado de la partoprenado de gejunuloj en la staĝoj + aparta programo (laŭ eblo)

9/ Subvencio de 2000 F al la libroseruo por plivastigo de la proponebla titolaro.

— Pri realigo de tiu vasta programo diskutis dimanĉe posttagmeze la novelektita komitato. Nuntempe 50% de la komitatanoj havas malpli ol 30 jarojn. Ĉu ili pruvas, ke ili kapablos same efike agi kiel la pli aĝaj kunlaborantoj?

— Eble la proponita agadprogramo ŝajnas ampleksa. Preskaŭ samampleksa ĝi estis lastjare kaj preskaŭ ĉio realiĝis. Ĉu vi denove kontribuos al ties realigado per via financa kaj aktiva helpo? La kresko de la membraro montris, ke lastjare vi helpis al ni. Ni montru al la publiko kaj al la pli malpli forgesemaj poliitkistoj, ke ni ekzistas.

— Ne forgesu:... "almenaŭ unu..."

la Sekretario: Edmond LUDWIG

KIEL VOĆDONIS LA KONGRESANOJ EN MULHOUSE?

POR ORIENTFRANCA FEDERACIO

- 1/ AGADRAPORTO: unuanime adoptita
- 2/ FINANCA RAPORTO: unuanime adoptita

ELEKTO DE LA KOMITATANOJ

Ĉar la nombro de la kandidatoj korespondis al la nombro de la liberaj lokoj, kaj ĉar neniu deziris sekretan voćdonadon, estas unuanime elektitaj:

Jean-Paul	COLNOT
Philippe	DAUTREVILLE
René	GUILLAUME
Edmond	LUDWIG
Catherine	ROUX
Yves	SCHEFFER

ESTRARO

Prezidanto:	Pol DENIS	5, chemin de blamecourt, 55000 BAR-le-DUC
Vic-prezidanto:	Jean-Paul COLNOT	15, rue de Lavaux, 54520 LAXOU
Sekretario:	Edmond LUDWIG	46, rte de la Schlucht, STOSSIHR, 68140 MUNSTER
Dua sekretario:	François ROUAULT	36, rue du raisin, 68000 COLMAR
Kasisto:	André GROSSMANN	5, rue des Pyrénées, 68390 BALDERSHEIM
Redaktoro de "L.I.":	Pol DENIS	
Eksteraj Rilatoj:	Jean-Paul COLNOT	
Junular-delegito:	Philippe DAUTREVILLE	3, rue des narcisses, 68400 RIEDISHEIM
Libro-servo:	Roger DEGRELLE	13, rue C. Desmoulins, 54510 TOMBLAINE

KOMITATANOJ

Pascal	DUPUY	(HORTES) 52
Brigitte	GIUMMELLY	(THIONVILLE) 57
René	GUILLAUME	(PONT-St-VINCENT) 54
Catherine	ROUX	(VANDOEUVRE) 54
Yves	SCHEFFER	(NANCY) 54
Jean-Luc	VANOLA	(BAR-le-DUC) 55
Madeleine	DE ZILAH	(METZ) 57

POR U.F.E. (UNION FRANCAISE POUR L'ESPERANTO)

21 voćdonantoj

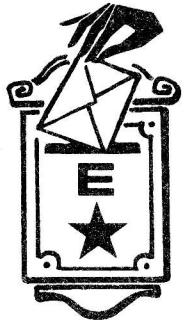
	<u>jes</u>	<u>ne</u>	<u>sindeteno</u>	<u>nulaj</u>
AGADRAPORTO	17	0	4	0
FINANCA RAPORTO	16	0	5	0
BUĞETO	16	0	5	0

KOMITATANOJ

Jack-André	ROUSSEAU	21
Suzanne	BOUROT	20
Jean-Pierre	DANVY	20
Marie-Thérèse	LIOUVILLE	20
Paul	MORIN	20
Jean-Pierre	BOULET	20
André	DEBERTONNE	19
Roger	DESPINEY	16
Daniel	LUEZ	12

(NOTO: Sur la informa mapo de Francujo -vidu la revuon FRANCA ESPERANTISTO-, kiu reprezentas la Federaciojn, montriĝas, ke la departementoj 51... apartenas al la Norda Federacio... 52... al la Burgonja; Mi deziras atentigi vin, ke ekde 1978, ambaù estas en la Orientfranca Federacio, laù ilia propra peto.)

notre cours par correspondance

En 7 mois nous avons adressé à la presse 59 communiqués concernant notre Cours par Correspondance. Nous avons pu contrôler la parution de 40 d'entre eux. Jusqu'au 31 mars nous avons répondu à 125 demandes de renseignements et inscrit 36 nouveaux élèves à notre cours élémentaire et 5 à notre cours de perfectionnement.

Trois nouveaux élèves de l'an dernier terminent l'étude du cours élémentaire:

- M. Claude BERQUAND 51120 BROYES, dirigé par M. CROCHET (Epernay)
- M. Pierre CARO, 51500 REIMS, dirigé par M. GREINER (Toul)
- Mlle Anne-Catherine SCHIFAUER, 68720 ZILLISHEIM, dirigée par Mme LERDUNG (Pfastatt)

Enfin le premier élève de cette année scolaire arrive à son tour à la fin du cours élémentaire... après 3 semaines d'étude environ!:

- M. Raymond LHERMITTE, 51000 CHALONS-sur-MARNE, dirigé par M. GREINER (Toul)

LA PRESSE ET NOTRE COURS PAR CORRESPONDANCE

Notre campagne en faveur de l'enseignement de l'espéranto par correspondance ne peut réussir que grâce à la compréhension, à la bonne volonté des journaux qui acceptent l'insertion gratuite de nos communiqués. Voici un résumé des textes parus; il ne concerne que les articles concernant notre cours par correspondance:

La palme revient sans conteste à l'hebdomadaire "Les Affiches de la Haute-Saône" (70200 LURE) qui a inséré 8 communiqués, utilisant parfois à maintes reprises un même communiqué en puisant dans nos textes de l'an passé lorsque nos envois sont trop espacés... Un grand merci à son Directeur, M. Jean ROYER-GASPARD!

Ensuite citons "L'Union" (REIMS) avec 7 insertions, que nous devons au dévouement sans limite de M. Crochet. En 3ème position viennent "La Liberté de l'Est" (EPINAL) qui a fort bien inséré tous nos envois (les Vosges viennent en seconde place après la Meurthe-et-Moselle pour le nombre d'élèves) et "L'Est Républicain" (NANCY) avec également 5 insertions, mais souvent très résumées et de toutes façons après, chaque fois, une visite nécessaire à la Rédaction. "Le Républicain Lorrain" (METZ) a inséré 4 communiqués, en général très bien placés, mais dans le seul département de la Moselle, alors qu'une insertion également en Meurthe-et-Moselle et au Luxembourg aurait été préférable; "Les Affiches-Moniteur d'Alsace et de Lorraine" (STRASBOURG) ont inséré 2 communiqués, en très bonne place et nous ont adressé chaque fois un exemplaire du journal; nous les en remercions vivement. "Le Nouvel Alsacien" (STRASBOURG) a bien inséré également 3 communiqués (à notre connaissance) "Les Dernières Nouvelles d'Alsace" ont inséré nos deux premiers communiqués dans leurs éditions du Bas-Rhin et du Haut-Rhin. Ensuite plus rien... silence total! "L'Alsace" (MULHOUSE) n'a inséré que notre premier communiqué et "La Haute-Marne Libérée" (CHAUMONT) uniquement le dernier!

Enfin FRANCE-INTER LORRAINE a diffusé plusieurs fois nos informations.

Donc, merci à tous, et nous espérons que l'an prochain tous nos communiqués pourront paraître

Ces chiffres, nous le répétons, ne concernent que les résultats du travail d'information de notre cours par correspondance. Il nous manque des correspondants pour nous adresser les coupures de presse relevées dans leur journal local. Pour "La Liberté de l'Est" (Vosges) nous n'avons reçu qu'un seul communiqué; seules les nombreuses lettres qui nous sont parvenues nous ont renseigné sur les textes insérés; c'est peut-être aussi le cas pour "Le Nouvel Alsacien" (dans la région de Strasbourg il n'est pas toujours facile de savoir à qui nous devons l'arrivée du courrier).

RECHERCHE DE COMMUNIQUÉS

Notre travail de recherche des textes concernant l'espéranto, textes parus dans la presse, dépasse le cadre de notre cours par correspondance. Nous avons réuni cette année -jusqu'à présent- 16 pages (21x29) de textes photocopiés; (Pour toute l'année scolaire dernière... 34 pages!) Il nous manque les communiqués locaux parus dans les régions de Bar-le-Duc, Strasbourg, Metz, Colmar, Mulhouse, pour que la documentation que nous fournissons à nos instances nationales soit complète.

J.P. COLNOT

10
...lastminute!

Cordialement merci à toutes les personnes qui, depuis octobre, m'ont adressé régulièrement des coupures de journaux: dans le Haut-Rhin = MM. Ludwig et Grossmann, la Marne = M. Crochet les Ardennes = M. Magin, le Bas-Rhin = MMes Oehri, Dietz, Muller, Lepeix, MM. Zipfel et Matzinger, la Meurthe-&-Moselle = MMes Tomasi, Roux, Marchal, MM. Etienne, Guillaume et Greiner, la Haute-Marne = MMes Bernez et Jeanmaire, la Haute-Saône = M. Rémy, la Moselle Mme Nau, la Meuse = M. Demissy.

J'espère n'avoir oublié aucun nom, de toutes façons tous les envois sont appréciés, même si parfois le temps manque pour vous répondre personnellement.

J.P. Colnot

NB - Mi pensas, ke vi tute samopinias kiel mi: nia amiko J.P. COLNOT plenumas de jardekoj eksterordinaran laboron por Esperanto, flankelasante eĉ familiajn aŭ personajn taskojn... Sen eraro-risko ni povas ja certigi, ke la disvastiĝadon de Eº en la orient-franca regiono ni ŝuldas plej grandparte al li. Koran dankon al Jean-Paul je la nomo de la tuta "regiona skipo"!

P. DENIS

El la multnombraj novaj libroj en nia libro-servo mi eltiras 5, kiuj ŝajnas al mi gravaj laŭ diversaj vidpunktoj.

- 1- "La Luzidoj", de Camões, en traduko de Leopoldo H. Knoedt. Temas pri la epoko de la Portugaloj. Se vi ŝatas poeziajn, vi multe ĝuas legante tiun poemaron enhavantan pli ol 8800 versoj en ok-versaj strofoj laŭ la skemo a-b-a-b-a-b-c-c. Kiun plej gratuli kaj danki? La aŭtoron? La tradukinton? Legu kaj elektu mem.
- 2- "Tutmonda sonoro", de nia majstro en la poezi-arto, K. Kalocsay. Tiu Hungaro kapablis redoni en Esperanto poemojn tradukitajn el... 30 lingvoj! Kompreneble li helpis sin de aliaj tradukoj, ĉar regi 30 lingvojn ĝis kapablo al poezi-traduko, kiu povas? Tamen oni retrovas en tiuj poemoj, la lertecon, la purecon, la laborkapablon de Kalocsay. Vi marĝos de "Gilgameš" ĝis "Te Hanh". Francoj, vi povos sperti kiel Kalocsay redonis nian francan poetojn. Leginte el V. Hugo mi rajtas aserti, ke la traduko estas pli ol elstara: ĝi redonas ĉiujn nuancojn de la franca teksto kaj pli ol iom el ĝia muziko. Provu kaj diru mem.
- 3- "Boule de Suif", de Guy de Maupassant, tradukita de Fernando de Diego. Mi ĝojis ekssciente, ke tiu novelo, kiun mi multe ŝatas en la franca, tradukiĝis en Esperanto. Bedaŭrinde mi devas konfesi, ke mi ne ŝatas la tradukon, kiu ne laŭiras la ĉiutagan lingvon. Tre simple skribis Maupassant. Tro malsimple tradukis de Diego. Tamen vi povas legi.
- 4- "Poemoj", de Cesare Pavese, tradukitaj de Minnaja: mallongas la poemoj sed profundas la temoj kaj glatas la lingvo. Se vi ŝatas la italan poeziajn, ne forgesu aĉeti kaj legi.
- 5- "Angoroj", de Karolo Pić, originala poemaro en Esperanto. Mi devas agnoski, ke mi ne tro ŝatas la neologismojn, tamen plaĉis al mi tiu poemaro pro la muziko, la ritmo kaj la enhavo.

Tiuj leg-notoj liveras al vi, ege subjektive, via libro-servanto Roger Degrelle.

AL ĈIUJ AKTIVULOJ!

Finiĝas la lernojaro kaj LA INFORMILO reaperos nur post la someraj ferioj. Raporteto pri via agado estus bona en la venonta numero de nia revuo. Ĝi estos grava helpo por la sekretario(jara raporto) kaj instigo al agado por la novaj membroj. Do pretere verku tuj kaj sendu al la redaktoro, P. DENIS.

Kolegoj kaj instruemuloj, venu al la Metz-a staĝo, ni kune pridiskutu tiun aferon la dimnaĉan post-tagmezon.

AL ĈIUJ INSTRUISTOJ, PROFESOROJ KAJ INSTRUEMULOJ!

Ĉu ni atendu senage ĝis forgesemaj politikistoj konsentos enigi Esperanton en la lernejojn? Pluraj inter ni instruas en lernejoj, kolegioj, liceoj kaj universitatoj. jam nun ni povas nonci kursojn lernejajn en la departementoj 54-55-57-67-68. Ĉu helpos al ni volontuloj en 51, 52 kaj 88? Ĉu plimulto de tiaj kursoj ne estus la pruvo, ke ni jam ekzistas?

E. Ludwig

nia vivo en ...

NANCY

11

Nun ni estas 15 membroj en la Esperanto-Klubo de MJC Philippe Desforges. Funkcias tre bone, regule, unu vespera kurso ĉiusemajne por komencantoj (merkrede 20a30 krom dum ferioj. gvidas ĝin nun la subskribinto. La 2a kurso (je la 18a30) finfine ne povis okazi.

Funkcias ankaŭ 2 studrondoj, la unua dufoje monate (marde je la 18a30), gvidata de S-rº Degrelle, kunigas 4 ĝis 6 partoprenantoj kiuj tralegas la libron "La nova butikestro de Nukugaia". La alia kunigas 3-4 personojn por studio de la verko "Fabloj de la verda pigo". Ni festis la Zamenhof-tagon la 18an de decembro. Malgraŭ terura neĝo, ŝtormo, kiu preskaŭ malhelpis trafikon en la regiono de Nancy, 12 personoj partoprenis tiun aranĝon dediĉitan al la kreinto de Esperanto.

Jam de kelkaj monatoj Yves Scheffer informadas pri Esperanto en la Medicina Fakultato, last-tempe per artikolo en la faka bulteno. Deko da studentoj interesigas kaj komencis ĉierni la lingvon.

Norvega samideano, KJELL PEDER HOFF, studas nun en la Eŭropa Universitata Centro en NANCY. Li prelegis la 30an de marto dum unu horo en la Universitato. Li kontaktis krome studentojn en la Beletra Fakultato. Tie studas nun Denis KURT (kiu lastjare ellernis Esperanton perkoresponde kaj aperigis informojn en la bulteno de ISIN, porinĝeniera instituto en Vandoeuvre). Ni esperas pri kurso venontjare en la Universitata Medio.

Mi aldonu, ke mi rifuzis ĉi-jare gvidi kurson en liceo, malgraŭ peto de la Direktorino. Mi opinias, ke mi perdis tro da tempo pri tiuj kursoj dum 3 jaroj (nur 1 lernantino en 3 jaroj studis serioze kaj finlernis). Mi konsentus gvidi kurson nur por instruistoj... Sed tio estas alia afero!

J.P. COLNOT

BRUYERES (88600)

S-rº CLAUDEL prelegis dum januaro, pri Esperanto, antaŭ tutaj klasoj (2A) dum 1 horo, montrante gazetojn, librojn kaj klarigante la ĉefajn punktojn de la lingvo. Komence de marto, li uzis artikolojn el la magazino "MONATO" dum kurso pri energio en alia klaso (1AC) kaj konis tie la kvalitojn de Esperanto, pri kiu li donis klarigojn. Alia prelego okazis en la sama liceo la 3an de aprilo. Deko da gelernantoj interesigis, 5 jam aliĝis al la perkorespondanta kurso kaj sama nombro principe aliĝis en la venontaj tagoj.

MONTIGNY-lès-METZ

Un nouveau groupe d'espéranto a été récemment créé à l'instigation de Madame NAU, élue présidente. Son sigle est G.E.M.M.E et son siège social est fixé à l'adresse suivante: "Maison pour Tous Marc Sangnier", 8 allée Marguerite, MONTIGNY-lès-METZ.

Madame Nau a par ailleurs été interviewée le mardi 9 mars 1982, dans l'émission de 7h45 sur les ondes de Radio-Luxembourg par le journaliste Georges Simonin.

MUNSTER

Kvar gelernantoj sekvis Eº-kurson ĉi-jare en la kolegio de Munster, inter ili profesoro pri fiziko. Du kursoj en la semajno ebligis finlernon de "Metodo 11" post du monatoj kaj duono. Sekvis prefektigaj kursoj laŭ la sama ritmo kun korespondado ("Kastora Klubo", Irano kaj Nov-Zelando). Post ĉies partopreno en la Federacia Kongreso en Mulhouse preparigas ekspozicio en la kolegio (800 gelernantoj). Pere de la unua rendevuo de "Metodo 4", ĉiuj interesatoj konatiĝos kun la Internacia Lingvo. Jam anoncis sin profesoro pri la germana lingvo por sekvi la venontjaran kurson. Inter kvar profesoroj, kiuj jam lernis la lingvon, unu nun aktivas.

E. Ludwig

FKEA (Franca Katolika Esperanto-Asocio) kongresis dumpaske.

Oni ne povas diri, ke tiu kongreso -eble nur kongreseto, eĉ kunveneto- estis grava evento, kiu perturbis aǔ mirigis la nanciajn homojn. Tute ne!

Sed, ĉar ĉio havas sian "sed" -ĉu pozitiva, ĉu negativa- tiu aro da katolikaj Esperantistoj faris grandan laboron interne de sia asocio kaj malinterne.

Interne: mi ne multe parolas pri tio, ĉar multaj membroj de nia neûtrala orient-franca Federacio ne estas katolikoj; mi nur diros, kaj tio estas la ĉefa atingo de nia kunveneto, ke ĉiujare, ekde 1983, la unuan semajnfion de junio okazos en "LE CENACLE" (religia domo en LAXOU) internaciaj spiritaj ekzercoj en la internacia lingvo. Tio volas diri, ke ĉiujare, iom post iom, eniros la katolikan medion la ideo ESPERANTO.

Kial ni atingis tiun celon?... Ĉar ni provis -kaj sukcesis- kunveni kun la fratulinoj de la Domo. Ni okazigis kun ili (iu novismemulo en Esperanto kuraĝus diri: kun "iši"!) dulingvan Di-servon: parte en la franca, parte en esperanto. Kaj tio ne ŝajnis strangajo al la

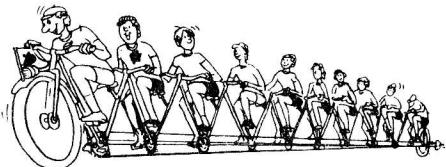
fratulinoj, pro tio ke inter ni estis tri Germaninoj, kiuj ne scipovis la frangan. Mi nur diris: "Por respekto al tiuj Germaninoj, ĉu vi konsentas, ke mi klarigu en Esperanto la diraĵojn franclingvajn?" Ili -aŭ "iĉi"- tuj akceptis kaj eĉ proponis, ke ni havu veran parton en Esperanto. Post la Di-servo, ĉiuj partoprenintoj agnoskis laute la taûgecon de E°, ties fluecon kaj ties muzikon.

Mi do povas aserti: eta kongreso, grava sukceso.

Dankon al la dudek-kvin pratoprenintoj, kiuj faris grandan vojaĝon ĝis NANCIO. Unue ili opinias, ke ili nur kongresetos. Nun ili scias, ke ili sukcesegos. Kaj tiu novajo estas sciigenda ĉu ne?

Roger DEGRELLE

partoprenu dumsomere !!

Estas tute neebale aperigi en nia federacia bulteno ĉiujn eventojn, kie oni povas praktiki esperanton. Ni mencias nur ĉu "lokajn", ĉu "elstarajn" aranĝojn, pri kiuj ni scias, ke niaj legantoj havas intereson... kaj al kiuj estas ankoraŭ eble aliĝi je la apero de tiu-ĉi INFORMILO.

N.B.- Adreso de informsendanto aŭ aranĝanto kuŝas interkrampe.

→ Por la INFORMILO №39 sendu viajn aperigindajojn nepre antaŭ la 20a de septembro 1982.

Kalendaro *

la redaktoro: P. DENIS

MAJO 28/01 Kongreso de UFE, ORLEANS (UFE, 4bis, rue de la cerisaie, 75004 PARIS)

28/31 Germana-Kongreso, FR-MÜNSTER (Brandenburg, Brinker Damm, 24, D-4404 TELGTE 2)

JUNIO 15/24 Internacia Konferenco de ILEI, (LKK: Rolando Incoronato Pia, V. Panoramica 63, Seiano di Vico Equenso, Italio I-80056 ERCOLANO, NA)

17/20 Tendaro apud Hambacher (Tini kaj Eki WOITE, An der Kirche 33, D-6115 MÜNSTER) Schloß/Neustadt FR

19/20 Staĝo de Parolata-Esperanto (programo kaj aliĝilo en ĉi-tiu nro de LA INFORMILO) F-MOULINS-lès-METZ

18/20 Kultura Semajnfino, HOMBURG-Saar (SEL, Schulstr. 30, D-6601 SCHEIDT)

JULIO 02/04 Somernokta Festo en OBERKIRCH-FR (E. WOITE - vidu supre)

03/17 Familia libertempo en ST-MAGDALENA Suda Tirolo (E. WOITE ...)

09/15 Franc-Germana Junulara Seminario (GEJ, Mathildenstr.73, D-2800 BREMEN) AIX-en-PROVENCE-F

15/32 Biciklado de AIX al Belgio (sama adres...)

10/24 E°-renkontiĝo de ICEM, BUDAPEST-H (H. Ménard, 1, rue de la Galissonière, F-44330 VALLET

24/31 67a UNIVERSALA KONGRESO, ANTVERPEN-B (UEA-sidejo)

31/07 38a INTERNACIA JUNULARA KONGRESO de TEJO, Leuven - B (38a IJK, Duisburgsestraat 12, B-3030 LEUVEN-HEVERLEE)

25/07 de aŭg. Internacia Laborbrigado , (E. WOITE...) AHLERSBACH/SCHLÜCHTERN - FR

27/7...28/8 Kulturaj Aranĝoj en la Kultur-Domo de GRESILLON - BAUGÉ F (Esperantista Kultur-Domo, Grésillon, F-41950 BAUGÉ)

AUGUSTO 31/7...06/08 55a Kongreso de SAT, (OKK: Loukenk. 5, SF-74100 Iilsami-10) Iilsami, Finnlando

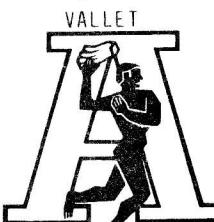
SEPTEMBRO 04/11 Ferio-Semajno de TANEF, Cavigliano, (Erna DÖRING, Pf.225, CH-4003 BASEL) Svislando

12/19 E°-Semajno, SETE - F (Esperanto, 5 rue Docteur Roux, F-34000 MONTPELLIER)

01/07 12a AMIKECO-KONGRESO "sen paroladoj" (Pierre DELAIRE, BP 2002, F-45010 ORLEANS) Egmond aan Zee, Nord-Holando

24/26 Kultura Semajnfino, (SEL, Schulstr.30, D-6601 SCHEIDT) Blieskastel/Niederwürzbach - FR

Esperanto en la praktiko

UNUECIGITAJ PERLAÜTPAROLILAJ ANONCOJ EN INTERNACIA PASAĜERA TRAFIKO

Prelego en la la konferenco "APLIKO DE ESPERANTO EN LA SCIENCO KAJ TEKNIKO" en ŽILINA, Čeĥoslovakio, aŭg. 1981 (esperantigis kaj komunikis S-rº DEMISSY el MONTMEDY 55)

Por "optika" informado al pasaĝeroj eksterlandaj oni aplikas ne nur fremdlingvajn tekstojn sed ankaù bildsimbolojn. Tiuj "piktogramoj" estas internacie unuecigitaj, klarigitaj per tabeloj en horarlibroj kaj ebligas kelkajn precizigojn tre koncizajn al ĉiuj pasaĝeroj, sendepende de ilia lingva scipovo.

En "akustika" informado mankas rimedo kun avantaĝoj simile al tiuj piktogramoj... precipe rilate al gravaj anoncoj pri:

- = baldaña enveturado de trajno
- = malfruiĝo de trajno
- = trafikado de trajno al alia kajo

Pli kaj pli necesas serĉi novan vojon al simpla, ĝenerale komprenebla annoncado por eksterlandaj pasaĝeroj. Sur tiu tereno Esperanto havas avantaĝojn politikajn, lingvajn kaj organizajn. Pro tio la fak-grupo "Fervojoj Esperantistoj" en "Kulturligo de Germana Demokratia Respubliko" ellaboris jenan konkretan proponon: en stacidomoj kun granda internacia pasaĝera trafiko oni anoncu per laùtparolilo gravajn trafikinformojn antaù alveno de trajnoj direktitaj al fremdlingvaj landoj, ne nur nacilingve sed ankaù -ripete- en Esperanto. Oni preferu internacie konatajn vortojn. Jen estas la plej gravaj informfrazoj:

- 1 - "Atentu! Trajno... de... al... alvenos... minutojn post la plantempo".
- 2 - "Atentu! Ĉe kajo... enveturas trajno... de... al... tra...".
- 3 - "Atentu! Trajno... de... al... startos ĉe kajo... Mi ripetas".

La frazojn kaj necesajn nombrovortojn oni publikigu kune kun nacilingvaj tradukoj sur afišoj en stacidomo kaj -post plurlanda realigo- ankaù en internacia horar-libroj post pikto-gramklarigo. Pasaĝeroj, kiuj volas uzi la novan informrimedon, kapablas relative facile enverigi al si la malmultajn frazojn kaj nombro-vortojn sen lerno-devo de la lingvo mem.

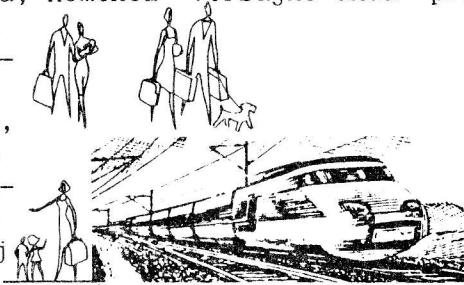
Trafik-altlernejo "Friedrich LIST" en Dresdeno subtenis klopoj por esplori la publikan komprekapablecon. Tie oni eksperimentis kun 98 gestudentoj. Klarigaj folioj estis disdonitaj kun la tradukita teksto kelkajn tagojn antaù la eksperimento sed estis malpermesite uzi la klarigojn dum la eksperimento. Tiam okazis imitado de 5 "anoncoj" -unufoje ripetitaj- nome pri 1 enveturo, 2 malfruiĝoj kaj 2 kajo-ĉangigoj. Krome enestis entute 7 diversaj nombrovortoj. Jen la rezulto:

fakto	komprendo	nombrovorto	komprendo	nombrovorto	komprendo
enveturo de trajno	94%	kvar	69%	deknaù	77%
malfruiĝo de trajno	99%	ses	84%	dudek kvin	67%
kajo-ĉangigo	96%	sep	92%	tridek	92%
		dekok	73%		

Krom tio la faka grupo eksperimentis pli frue kun ne-esperantistoj sen aldono de iu ajn klarigo, nur pri la esprimo "30-minuta malfruiĝo". Partoprenis entute 183 homoj el 5 landoj. Ke temas pri "malfruiĝo" de trajno, komprenis 72%, nombrovorton "tridek"... 50%.

Esencan valoron havas la fakto, ke tiu afero estas simpla, komenca -versajne unua- provo uzi la internacion lingvon ne nur por relative malgranda esperantistaro sed ankaù por plibonigo de informado al ne-esperantista publiko.

Por krei konkretan eksperimenton en formo de mikromodelo, necesas, ke en pluraj landoj troviĝu entuzisama aktivulo aù aktivul-grupo el esperantista fervoja sekcio, kiu senlace agas ĉi-koncerne kun fervojoj instancoj pri laùtparolilo-uzado. Ĉiuj aktivuloj reciproke korespondupri siaj spertoj, demandoj, sukcesoj kaj fiaskoj.

Interesiĝantoj bonvolu skribi al: Eº-Asocio en Kulturligo de GDR, Fakgrupo Esperantistaj Fervojoj, Charlottenstraße 60, DDR-1080 BERLIN

¹⁴ angulo de l' scivolemulo

Pilgrimu kun ni en nia bela arbaro!!

DAÙROFOLIAJ ARBOJ EN LA VOGEZA MONTARO

La turistoj, migrantoj, eĉ tieuloj ofte nomas *abio*, ne nur la abion sed ankaŭ la *piceon*, *duglasion* kaj la *pinojn*, sume ĉiujn daùrofoliajn arbojn.

Jen kelkaj proprecoj faciligantaj al nefakuloj distingi ilin.

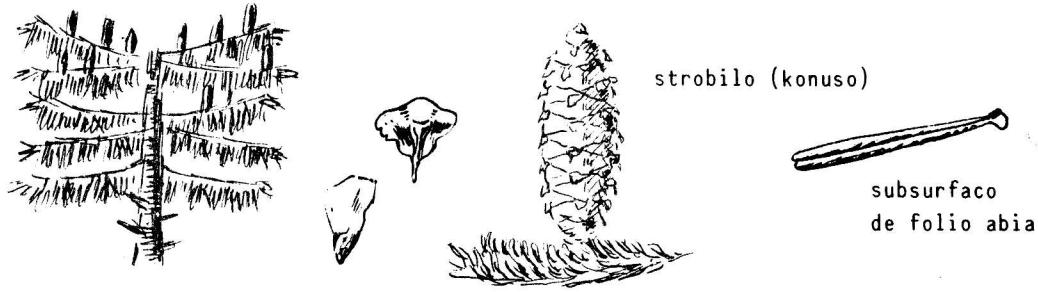
A B I O (*abies alba pectinata*)

La trunka ŝelo estas glata, griza kun veziketoj entenantaj rezinan, iame uzatan de la arbo-hakistoj por flegi siajn vundojn; pli malfrue la trunka ŝelo malheliĝas kaj iĝas sulkeca.

La pingloj (folioj) sidas unuope, samnivele sur la du flankoj de la frondo (branĉeto) kiel la dentoj de kompilo = pectinata; ĉe la ekstremajo ili estas ronformaj kaj fenditaj kaj sur la subsurfaco oni rimarkas du blankecajn striojn.

La strobilo (konuso) sidas sur la plej supraj branĉoj; pro tio la maturaj abioj pli longigas tiujn branĉojn je la malprofito de la trunka kreskado kaj perdas la piramidan formon; ili tabligas diras la fakulo. Sub la influo de aŭtunaj brumoj, la strobilo deskvamiĝas, la grajnoj kun eta pergamina flugileto disvastiĝas, kaj sur la lastaj branĉoj restas nur tigetoj, kiujn oni vidas kiam la sekvata pado surnivelas la abiojn. Oni ne trovas abio-strobilojn sur la grundo sub la maturaj arboj.

abio
abies alba
pectinata

P I C E O

La trunka ŝelo de la *piceo* estas rufeta kaj fajne skvama. La pingloj estas brilaj kaj iom pikaj; tratranĉita laŭlarge la pinglo montriĝas triangulforma. La pingloj sidas unuope ĉirkaŭ la frondo.

La strobiloj, post la fekundiĝo (pere de la vento) pendas diversnivele sur la branĉoj, tial la piceoj restas ĉiam pyramidformaj. La strobiloj malfermiĝas sub la influo de varmo ofte jam en la vintro kiam la sunradioj reflektiĝas sur la neĝo, tial ne malofte oni trovas la flugilet-havajn grajnojn sur la neĝo. Fine la malplena strobilo pli-malpli frue falas teren.

piceo
picea excelsa

En la vogeza arbaroj oni renkontas *la arbaran pinon* (*pinus sylvestris*), *la nigran pino* kaj *la blankan pinon*.

La "arbara pino" (*pinus sylvestris*) kreskas en la ebeno kaj sur la montoj, ĝis la mont-talio.

La ŝelo de la trunko estas sulkeca ĝis la alto de 6/8 metroj, plisupre ĝi iĝas lamena kaj kuprotona.

La folioj (pingloj) sidas duope en fajna foliingo sur la frondo. La strobiloj estas flave-grizaj, malbrilaj kun *pedunkleto*; la skvamoj ne posedas sproneton sur la *skudoj*, ili malfermas sin sub la influo de la sunvarmo por ellasi la grajnojn. La malplenaj strobiloj ofte restadas 2/3 jarojn sur la frondoj antaŭ ol fali teren.

La "nigra pino" (*laricio austriaca*), La ŝelo de la nigra pino estas sulkeca kaj malhela, preskaŭ nigra ĝis la disbranĉiĝo; ĝiaj pingloj estas pli longaj kaj pli krudaj, kompare al tiuj de la arbara pino. Ankaŭ ili sidas duope en pinglingo sur la frondoj.

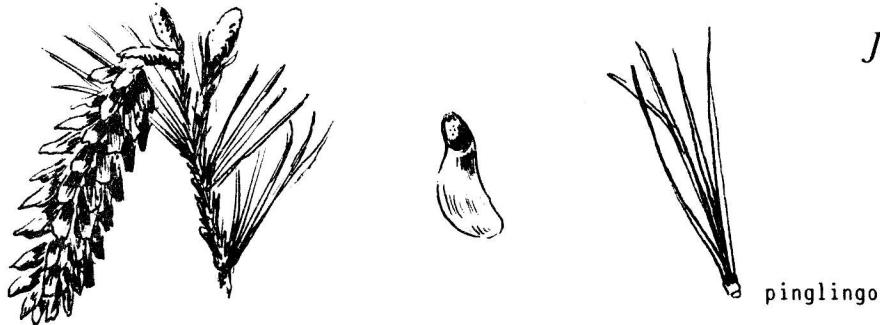
La strobiloj estas pli dikaj ol la strobiloj de la arbara pino kaj ili havas sproneton (pikajon) sur la skudo (*sildeto*).

La blanka aŭ Weymouth pino (*pinus strobus*)

La trunka ŝelo estas glata, hele-griza kaj, ce la maturaj arboj, nigra kaj fendo-hava.

La pingloj sidas po kvin -malofte po tri aŭ kvar- kune en la sama pinglilo sur la frondo; ili estas fajnaj, suplaj. La strobilo estas bananforma; ĝi malfermiĝas sub la influo de varmo.

blanka pino
pinus strobus

J. K.

"artistoj", muzikantoj, ĝojemuloj... ni vokas vin!

Dum la Federacia Kongreso en Mulhouse, la 4an de aprilo, proponis samideanino novan agadon por "vivi" la lingvon kaj pli ĝoje trapasi la renkontiĝojn.

Kiel?

Unue: malgranda sed agadema grupo preparas skeĉojn, muzikaĵojn, ludojn, poemojn, dansojn ktp..

Due: la grupo partoprenas diversajn renkontiĝojn kaj animadas amikajn vesperojn (kune kun la lokaj samideanoj!)

rimarko: tio ne konkurenco amikajn artistojn... sed kompletigus certagrade.

Ni komencos en la venonta septembro (ni jam estas 5! Ni atendas vin!)

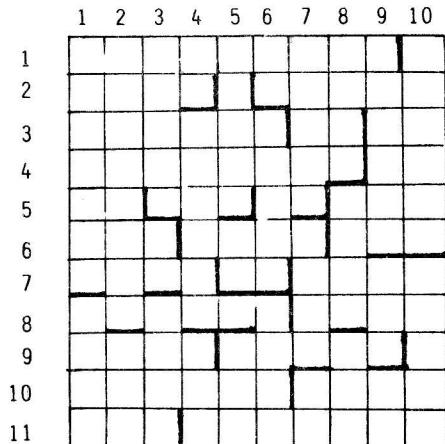
Ni intencas "trejni" dum semajnfinoj (unufoje pomonate ekzemple)

Sendu vian nomon kaj adreson al: Lydia BLOCH, 11, rue des Ducs, F-55000 BAR-le-DUC
kaj sciigu, ĉu vi interesigas pli pri muziko, skeĉo, ktp. (ĉu vi ludas muzikinstrumenton)

Ĝis!

KRUCVORTENIGMO

en la monujo (rad). 7 Aspekto de la vizaĝo - maljuna - konjunkcio. 8 El ĝi eliras la vereco - sur la montaro - por loki statuon (rad). 9 Birdo el la Nordo (rad) - frakcio - konjunkcio. 10 Diserigi tutajon (rad) - afrika riverego (rad).

SILABENIGMO

Fere de la ĉi-subaj alfabeto ordigitaj silaboj, malkovru la vortojn, kies difino troviĝas dekstre. La la kaj 4-a kolonoj vertikale legataj formas proverbon.

a al aro eb eco ek elo eno es et fu ia id iva ki kon le li lo ma ma n na ne ni nio ono
or oso pre pso ra re so so su te to ve za

1	+ - - + -	influas la humoron
2	+ - - + - - -	certagrade senorda
3	+ - - +	Šovi la langon sur
4	+ - - + -	perfekte glata surfaco
5	+ - - + - - -	efektive ekzistas
6	+ - - + - -	normo
7	+ - - + -	posteuloj
8	+ - - + -	rara gaso
9	+ - - + - - -	astra-fenomeno
10	+ - - + -	infanece kredema
11	+ - - +	estinta
12	+ - - + -	sonricevilo
13	+ - - + - - -	soveta respublika
14	+ - - + - -	alten
15	+ - - + - -	alta ebena teramaso
16	+ - - + -	granda senorda kvanto

NIAJ POETOJ...

*Et-Amoro superflugis
la kastelon en la park'
inter arboj alteriĝis
kaj preparis pri la ark'*

Baldai venis sur la vojo
sin tenante per la man'
junaj frauloj kaj fraulininoj
senatentaj pri l'infan'

Kian Amor' ilin vidis
tuj pretigis la saget'
kaj la korwajn li nun celis...
ili haltis sur vojet'

Kio poste tuj okazis
tion scias nur la di'
ĉu vi iam iun anis?
ne...? Li dirus ĝin al vi!

SOLVOJ DE LA LASTAJ ENIGMOJ - INFORMILO n°37

k r u c v o r t o j : felicān jaron - anaso -
laktuko - zomi -kazeo -
sam -eriko - buklo - ombo - la - ksifio - laro - asonanci - ore - tial -
ies - aedo - ordinato - esenco - evonim - rubio - boaco -ke - omega -
laki - ol - litero - bien - do - al vi ĉiuj.

s i l a b e n i g m o : "neniu estas profeto en sia urbeto".

$$\varepsilon_n \not\in$$

Ondiro
nur dirono
de sciaĵo
eta part'
kiu kreskas
al malvervo
ade kreskas
al veraĉ'
disvolviĝas ĝi
kaj kuras
tra la urbo
kia hast'
ĉu vi scias
ĉu vi scias
demandado
sen prokrast'
sed ĉu tion
do mi diris
ne
protesti
mi deziras
vane
oni diris
ĝi rondiris

CLUB d'ESPÉRANTO de METZ
Maison de la Culture
36, rue St-Marcel
57000-METZ

SUPPLEMENT A LA INFORMILO n° 38 - 2° tr. 82

15° STAGE PRATIQUE D'ESPÉRANTO PARLE

Une fois de plus nous organisons pour tous les Espérantistes et les Amis de l'Espéranto de notre région un stage où TOUS PEUVENT PARLER.

Nous invitons tous les Espérantistes des régions voisines, de France, d'Allemagne, de Belgique et du Luxembourg à notre stage qui aura lieu à l'ERMITAGE de MOULINS-lès-METZ les Samedi et Dimanche 19 et 20 juin 1982.

5 cours sont prévus :

- Cours A 1 : pour ceux qui n'ont aucune notion d'Espéranto.
- Cours A 2 : pour ceux qui ont étudié la moitié d'un cours élémentaire par correspondance ou qui ont participé au stage précédent.
- Cours B : pour ceux qui ont terminé un cours du 1° degré : ils apprennent à parler simplement mais uniquement en Espéranto.
- Cours C : KROKODILADO MALPERMESATA.
- Cours D : PRI ESPERANTO-LITERATURO.

Il y a donc un menu spécial pour chaque catégorie et c'est pour cela que nous osons inviter tout le monde! Hélas le nombre de lits est limité à 60: respectez la date limite d'inscription si vous désirez loger à moindre frais et dans un cadre agréable.

PROGRAMME : SAMEDI 19 JUIN 1982

- 13 à 14h30 : Arrivée et accueil des participants.
- 15h00 : 1° cours (chaque cours dure 45 minutes - repos de 15 minutes)
- 18h45 : Service de librairie. Discussions amicales par petits groupes.
- 19h15 : Repas en commun à l'ERMITAGE.
- 21h00 : Soirée culturelle.

A recopier
ou
A découper

INSCRIPTION AU 15° STAGE D'ESPÉRANTO PARLE

19.20 - 6 - 82
à
MOULINS-lès-METZ

NOM PRENOM

ADRESSE

JOUR ET HEURE D'ARRIVÉE PAR TRAIN OU EN VOITURE

Cours choisi A 1 A 2 B C D Entourer le cours choisi.

Je réserve lit(s) en chambre(s) à 1 ou 2 lit(s), entourer le chiffre choisi, pour la nuit du 19/20 juin.

Repas : Samedi soir Dimanche midi

Je désire passer l'examen : Atesto pri lernado
Atesto pri praktika lernado
Atesto pri kapableco

Mettre un
OUI
où il faut.

Etes-vous abonné(e) à la INFORMILO ?

DIMANCHE 20 JUIN 1982

- 8h00 : Petit déjeuner
- 8h30 : Reprise des cours selon le rythme de la veille.
- 11h30 : Messe en Espéranto.
- 12h00 : Service de librairie - Libroservo.
Conversations amicales - Amikecaj babiladoj.
- Départ pour la Maison de la Culture, 36 rue St-Marcel, METZ.
- 13h00 : Repas en commun dans le beau cadre de la Maison de la Culture.
Après le repas on peut danser ou visiter la ville.
Komitatanoj havos iom da laboro.

EXAMENS : Les élèves des cours B-C-D peuvent passer un examen. L'examen a lieu le dimanche matin.

FRAIS DE PARTICIPATION

INSCRIPTION : 38 F par personne
20 F pour les abonnés à la INFORMILO, les membres de leur famille et les jeunes de 12 à 18 ans.
Gratuité pour les enfants de moins de 12 ans.

CHAMBRE ET PETIT DEJEUNER : 45 F

30 F pour les jeunes de 12 à 18 ans.
25 F pour les enfants de moins de 12 ans.

REPAS DU SAMEDI SOIR : 30 F sans boisson, 25 F de 12 à 18 ans, 15 F en-dessous de 12 ans.

REPAS DU DIMANCHE MIDI : 40 F tout compris, 30 F de 12 à 18 ans, 20 F " " " " .

SERVICE DE LIBRAIRIE - LIBROSERVO

Tout Espérantiste devrait acheter au moins un livre par an : ĉiu Esperantisto devus aĉeti almenaŭ unu libron pojare !

Si vous désirez des livres sans payer les frais de port, veuillez passer commande avant le stage. Vos livres vous attendront et vous trouveront avec joie dès votre arrivée. Pour le cours D, l'étude du livre VOLE... NOVELE est conseillée avant le stage : envoi du livre dès réception de la commande.

Commander les livres à : LIBROSERVO, B.P. 23, 54510 TOMBLAINE. Vous recevrez votre commande avec la facture.

LIVRES : Je commande les ouvrages suivants :

- Pour les cours A 1 et A 2 :	JUNULKURSO pour A 1	24 F	indispensable
	NOVA RACIA KURSO pour A 2	35 F	, indispensable
	KASEDO DE RACIA KURSO	30 F	, conseillée
- Pour les B :	POR LA PRAKTIKANTOJ conseillé	22 F	
- Pour les C :	PAŠOJ AL PLENA POSEDO conseillé	28 F	
- Pour les D :	VOLE... NOVELE necesa, kun sendkostoj	50 F	

Pour les familles et groupes indiquez à part les nom, prénom, adresse et éventuellement âge des participants. Envoyez votre adhésion accompagnée d'un acompte de 25 F par personne avant le 7 juin à : CLUB D'ESPÉRANTO DE METZ

Maison de la Culture et des Loisirs
36, rue St-Marcel
57000 METZ

Chèques bancaires à l'ordre de : Club d'Espéranto de Metz

Chèques postaux à l'ordre de : Mme Madeleine de ZILAH 2620 33 W NANCY